

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2018/19

Destinace (země, město): Německo, Lipsko

Jméno, příjmení: Mgr. Ctirad Sedlák

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav):
Universität Leipzig, Institut für Slavistik

I. Charakteristika institutu, možnosti studia, skladba studentů

Slavistika patří na Lipské univerzitě mezi zavedené obory; v různých formách se tu slovanské jazyky zkoumají a vyučují od první poloviny 19. století. Dnes se výuková a vědecká činnost Ústavu slavistiky (*Institut für Slavistik* – tradičně psáno s jednoduchým „v“, na rozdíl od oficiálních označení jednotlivých studijních programů) soustřeďuje na čtyři základní oblasti: západní, východní a jižní slavistiku a didaktiku slovanských jazyků. Západní slovanské jazyky lze studovat v několika modalitách:

A) Bakalářský studijní program *Westslawistik* (Západní slavistika) je kombinací bohemistiky a polonistiky, umožňuje však také vyhranit se čistě bohemisticky nebo polonisticky. Tato možnost profilovat se jako ryzí bohemista či polonista je specifikem lipského pracoviště a je v německém kontextu ojedinělá.

B) Bakalářský studijní program „B. A. Plus“ *Westslawistik Interkulturell* se obsahově do značné míry shoduje s předchozím programem, ale je delší o rok, který studenti stráví v zahraničí: je to jeden semestr ve Vratislavi a jeden semestr v Praze. Během zahraničního pobytu studenti absolvují i stáž v některé z vratislavských či pražských kulturních institucí.

C) *Interkulturelle Kommunikation und Translation Tschechisch – Deutsch* je společný program lipské slavistiky, Ústavu aplikované lingvistiky a translologie Lipské univerzity a Ústavu translologie Univerzity Karlovy. Oficiální český název zní *Mezikulturní komunikace čeština – němčina*. Absolventi získávají diplom z obou univerzit. Tento obor vzbudil v posledních letech poměrně velkou pozornost mezi německými i českými studenty, zájem značně převyšuje počet nabízených míst.

D) Studium učitelství probíhá ve třech studijních programech: pro střední školy, pro gymnázia (tzv. „Höheres Lehramt“) a jako rozšiřující studium.

E) Po absolvování bakalářského studia je možné nastoupit do magisterského studijního programu *Slavistik (Slavistika)*. Zde již není možné profilovat se jako bohemista, ale je možné zaměřit se v návaznosti na předchozí bakalářské studium buď na západní, nebo na východní slavistiku. Výuka se soustřeďuje na komparativní aspekty jednotlivých slovanských jazyků a kulturních okruhů.

F) Bakalářské studium na Lipské univerzitě sestává kromě hlavního oboru („Kernfach“, viz A-C) ještě z klíčových kvalifikací a volitelných předmětů. Tyto volitelné předměty si studenti mohou volit prakticky z celé nabídky fakulty. Pokud si studenti z jiných ústavů zvolí tři předměty na Ústavu slavistiky (např. v oboru bohemistiky), stávají se tyto tři předměty tzv. malým volitelným oborem („kleines Wahlfach“). V případě šesti předmětů jde o velký volitelný obor („großes Wahlfach“). To studentům jednak garantuje přednostní zapsání do modulů a jednak představuje v podstatě další studijní obor, takže student, který ke svému hlavnímu (neslavistickému) oboru přibírá šest bohemistických/slavistických předmětů, nakonec absolvuje dvouoborové studium a stává se i bohemistou/slavistou, byť nejde o jeho hlavní obor.

G) Tzv. klíčové kvalifikace („Schlüsselqualifikationen“) jsou dodatkové předměty, které si studenti jiných oborů mohou vybírat z nabídky Ústavu slavistiky. Typicky je to jazyková výuka, ale mohou to být i literárněvědné semináře či semináře z kulturních studií.

Pokud jde o jazykovou výuku, vedle „hlavních“ jazyků, tedy češtiny, polštiny a ruštiny, poskytuje institut také kurzy ukrajinštiny, bulharštiny a „BKSM“ (bosenštiny, chorvatštiny, srbštiny, černohorštiny). Pro lužickou srbštinu existuje v Lipsku zvláštní institut. Samostatně vyčleněna je onomastika, již lze zapsat jako volitelný předmět nebo klíčovou kvalifikaci.

Jak je uvedeno v bodech A-E, bohemistiku, popř. západní slavistiku se specializací na češtinu je možné studovat v několika formách jako hlavní obor. Zároveň si studenti jiných oborů zapisují bohemistické předměty včetně výuky češtiny v rámci volitelných předmětů a/nebo klíčových kvalifikací a mohou si zvolit bohemistiku i jako vedlejší obor, v kterém získají diplom (body F a G). V jednotlivých studijních skupinách se tito studenti mísí, způsobuje to i jistou fluktuaci během semestru (např. ne každý je rozhodnut, zda půjde ke zkoušce a nechá si předmět započíst; obecně „naši“ kmenoví studenti vytrvávají déle a projevují větší disciplínu v docházce, která je nepovinná), takže je pro mě i pro vedení ústavu obtížné stanovit v daný moment přesný počet studentů využívajících studijní nabídku ústavu. Důležité je, že čeština a bohemistické předměty jsou pro studenty atraktivní. Ze zápisových listin mých předmětů vyplývá, že mezi účastníky jsou studenti magisterského programu *Slavistika* (rusisté, kteří potřebují základy západoslovanského jazyka) a ze studentů bakalářských programů především germanisté, sorabisté, východní slavisté, obecní lingvisté a dále romanisté, skandinavisté, uměnovědci a v r. 2017 i jedna matematicka.

V závěru tohoto oddílu bych shrnul, co lipský Ústav slavistiky odlišuje od jiných. Je to jednak možnost specializovat se už od 1. ročníku čistě bohemisticky či polonisticky a jednak společný studijní obor lipské a pražské univerzity *Mezikulturní komunikace čeština – němčina*. O prestiži institutu vypovídá i to, že právě v jeho rámci funguje tzv. *Namenberatungsstelle* (poradna pro rodná jména, příjmení a místní jména) s působností pro celé Německo.

II. Výuka, počty studentů, spolupráce se stálou lektorkou češtiny

Úvazek lektora MŠMT není pevně dán počtem hodin pro každý semestr stejně; při přidělování výuky se vychází z potřeb aktuálního studijního plánu; v akademickém roce 2018/19 to bylo v obou semestrech po 14 hodinách týdně. K tomu se přidružuje intenzivní kurz po zimním semestru (viz níže), jedna konzultace týdně a 3-4 konzultace během každého zkuškového období. Počítá se také s tím, že vyučující pravidelně věnují čas aktualizaci e-learningové platformy Moodle (ideálně po každé výuce).

V zimním semestru 2018/19 jsem vyučoval třikrát týdně předmět *Čeština 1* (paralelně se stálou lektorkou češtiny Dagmar Žídkovou-Gunter) a třikrát týdně měl tzv. tutoria, která lze charakterizovat jako dodatková jazyková cvičení. Jedno tutorium doprovázelo kurz *Čeština 1* a bylo navštěvováno účastníky obou paralelních kursů češtiny pro začátečníky, druhé bylo určeno studentům třetího semestru, kteří studují modul zahrnující kurz *Čeština 3* a seminář z morfologie, třetí (neoficiální) jsem zavedl po dohodě s některými studenty z kurzu *Čeština 1*, kteří nemohli kvůli kolizi v rozvrhu docházet na oficiální tutoria.

Studenti 1. ročníku slavistiky a zájemci z řad neslavistů navštěvují v zimním semestru přednášky nazvané *Úvod do slavistické literární vědy*. Jelikož se přednášející specializuje na východní slavistiku a obecně ruskou literaturu, studenti západní slavistiky se zajímali o případný dodatkový předmět zaměřený na český a polský kulturní okruh. Navrhl jsem tedy, že se takového předmětu ujmu. Do studijní nabídky byl zaveden ve formě tutoria a skutečně se vytvořila skupina studentů, kteří pravidelně docházeli a chválili možnost prohlubovat poznatky z přednášky s pomocí textů současných českých autorů i polských klasiků.

Kromě toho jsem v zimním semestru vedl literárněvědný seminář nazvaný *Krise 20. století v české, slovenské a polské literatuře*. Tento seminář nebyl sice zařazen do žádného modulu ani zakončen zkouškou a konal se pozdě večer, ale přesto byl pravidelně navštěvován několika zaujatými studenty, kteří se chtěli seznámit s díly Jiřího Weila, Ladislava Mňačka, Oty Filipa, Milana Kundery, Zofie Nałkowské, Czesława Miłosze aj.

Celkem mi tedy bylo v zimním semestru přiděleno čtrnáct hodin výuky, další dvě hodiny představovalo neoficiální tutorium. K zimnímu semestru patří ještě intenzivní kurz před zkouškou z *Češtiny 1*. Probíhá vždy na konci března, letos trval čtyři a půl dne, první čtyři dny od 10 do 16.30 hodin (s přestávkami), poslední den už jen hodinu a půl, protože odpoledne následovala zkouška. Jelikož mezi koncem výuky v zimním semestru a intenzivním kursem leželo asi sedm týdnů volna, domluvil jsem se se studenty, že jim

na dálku budu během této cenzury k dispozici, aby mohli opakovat, psát texty a dostávat zpětnou vazbu, zkrátka aby nezapomněli svou češtinu. Tomuto cíli měla napomoci i společná konverzace v programu Google Docs (viz můj článek v *Krajinách češtiny* 10, [https://www.dzs.cz/file/6690/Krajiny%20cestiny%20c.%2010_2018%20\(1\).pdf](https://www.dzs.cz/file/6690/Krajiny%20cestiny%20c.%2010_2018%20(1).pdf)) a také pravidelné uveřejňování opakovacích cvičení a klíčů v týdenním rytmu. Někteří studenti využili mé nabídky lépe a posílali mi ke korektuře své texty.

V letním semestru se ukázalo, že v pokračovacím kurzu češtiny pro začátečníky je málo studentů na to, aby byly vytvořeny dvě paralelní skupiny jako v zimním semestru (tato situace nastává v některých letech, kdy *Češtinu 1* studuje poměrně hodně zájemců z neslavistických oborů, kterým v rámci jejich studia stačí jeden semestr češtiny), a tak mi byla místo toho nabídnuta dvě dodatečná tutoria pro pokročilé. Tím byla zvýšena hodinová dotace češtiny studentům 2. ročníku, kteří se během letního semestru připravovali na pobyt v Praze. Zbývající prostor vyplnilo nepravidelné „hostování“ v kurzu *Čeština 2* a neoficiální tutorium domluvené s pokročilými studenty mimo rozvrh. K tomu jsem stejně jako v minulém roce vedl oficiální tutorium k *Češtině 2*; tutorium k *Češtině 4* a semináři z lexikologie a slovtvorby; předmět pro studenty magisterského studijního programu zvaný *Produkce mluvených textů*; vzhledem k mé literárněvědné orientaci jsem se opět ujal kurzu *Literaturwissenschaftliche Analysekatogorien* (Kategorie literárněvědné analýzy), jinými slovy úvodu do literární teorie a poetiky. Pokud si studenti zvolí, že modul, jehož součástí tento předmět je, zakončí seminární prací právě z literárněvědné analýzy, je mým úkolem před začátkem následujícího zimního semestru všechny seminární práce konzultovat, opravit a ohodnotit. Minulý rok se mi sešlo patnáct prací, protože jsem měl na starosti dva předměty v modulu; letos lze podle vyjádření studentů očekávat 7-10 prací.

Pokud jde o počty studentů v předmětech mnou vedených:

V zimním semestru bylo do paralelních kurzů *Čeština 1* zapsáno 27 lidí, z nichž přibližně 10 docházelo do mého kurzu, někteří ze skupiny paní Žídkové-Gunter docházeli do mých tutorií, a protože zkoušku provádějí oba lektori a oba společně připravují zkušební testy, jsou přítomni při zkouškách, opravují testy a známkují, všichni studenti jsou považováni za studenty obou lektorů. V letním semestru bylo studentů *Češtiny 2* celkem 14 (odpadli ti, kteří potřebovali do svého studijního plánu jen jeden semestr češtiny, např. studenti magisterského studia a studenti neslavistických oborů). Tuto skupinu jsem vyučoval nepravidelně po domluvě se stálou lektorkou.

V dalších ročnících je situace mnohem méně přehledná v závislosti na tom, pro které studenty jsou dané předměty přístupné. Do tutorií pro 2 ročník přicházeli s větší či menší pravidelností přibližně 4 studenti translologie, v letním semestru však i několik mimořádně aktivních studentů z 1. ročníku (nabídl jsem jim, že mohou zkusit navštěvovat tutoria pro pokročilejší studenty, pokud zjistí, že stačí; samozřejmě to klade jisté nároky na koordinaci učební látky ze strany lektora). Do mé *Produkce mluvených textů* (předmět v rámci magisterského studia) chodilo 6 osob, zkoušku však skládala jen jedna studentka, ostatní se účastnili z čistého zájmu. V semináři literárněvědné analýzy je zapsáno 19 studentů, část z nich u mě bude psát

seminární práce, část si vybrala téma z paralelního kurzu v rámci modulu. Jsou to studenti 1. až 4. ročníku, slavisté i neslavisté, z nejrůznějších oborů včetně učitelství.

Poměrně velký rozdíl mezi počty zapsaných studentů v jednotlivých předmětech je způsoben jevem, o kterém jsem již psal: kromě kmenových studentů se výuky účastní i lidé z jiných oborů. *Čeština 1* ze zřejmých důvodů láká víc zájemců než pokročilejší kurzy; literárněvědné semináře bývají vybírány podle zájmu o dané téma a spíše nezávisle na jazykových dovednostech; v obou případech lze počítat s vyššími počty účastníků. Tutoria a *Produkce mluvených textů* jsou určeny primárně studentům slavistiky a mohou být sice zapsány i neslavisty, ti si však zřejmě raději vybírají klasické kurzy češtiny pro začátečníky než pokročilejší moduly, kde je třeba absolvovat i lingvistické semináře. Výše uvedené počty zahrnují samozřejmě i lidi, kteří se během semestru účastní několika mých předmětů. Pokud se toto „překrývání“ odečte, lze počty studentů v jednotlivých ročnících vyčíslit přibližně takto: 1. ročník – 27; 2. ročník – 7; 3. ročník – 2 (velká část studentů je na zahraničních pobytech); 4. ročník – 5; 5. ročník – 2. Tato čísla je však třeba brát s rezervou v souvislosti s tím, co už bylo řečeno, a také s odlišnou organizací studia v Lipsku (relevantní jednotkou nejsou ročníky, nýbrž semestry a bakalářské a magisterské studijní programy).

Spolupráce se stálou lektorkou Dagmar Žídkovou-Gunter je harmonická, jsme prakticky stále v kontaktu e-mailem i osobně a koordinujeme výuku v začátečnických kurzech a v *Produkci mluvených textů*. Společná domluva je o to důležitější, že se ve svých kurzech snažíme o přesahy mimo klasickou jazykovou výuku (spojování skupin, filmová řada, tvorba německých titulků k filmům *Jára Cimrman, ležící, spící* a *Rozpuštěný a vypuštěný*).

III. Činnost nad rámec pracovních povinností, zapojení do aktivit institutu

Od počátku svého působení na lipském lektorátě se snažím vyvíjet činnost nad rámec přidělených učebních povinností a zapojovat se do života ústavu. Kolektiv Ústavu slavistiky je velmi soudržný, často se společně konzultují otázky výuky, skladby studijních programů, koordinace jednotlivých vyučujících v rámci modulů, mimovýukové činnosti apod.

Ve třech semestrech ze čtyř jsem nabídl dodatečné tutorium, určené primárně některým studentům, kteří neměli v rozvrhu místo na standardně pořádané tutorium, ale navštěvované i obzvlášť motivovanými studenty 1. ročníku: těm se tak výuka češtiny rozrostla na pět lekcí týdně. Dlužno poznamenat, že i když jsou tutoria považována „jen“ za doplněk výuky a jsou nepovinná, studenti se přesto účastní s takřka železnou pravidelností.

Během zkouškového období jsem pro studenty připravoval dodatečná cvičení a klíče, aby jejich čeština „nezakrněla“ během téměř dvouměsíční přestávky mezi koncem výuky a klauzurou. Udržování jazykových kompetencí měla posloužit i jistá inovace: virtuální rozhovor v kolaborativním textovém editoru (v akademickém roce 2017/18 Firepad, letos Google Docs). Jedná se o „nenáležitě“ využití programu, který

obvykle slouží kolektivnímu vytváření textových souborů. V případě naší virtuální konverzace se studenty však nešlo o vytvoření uceleného souboru, nýbrž o průběžné přispívání, o částečnou simulaci spontánní konverzace, v níž je prostor i pro opravy chyb, vysvětlování jednotlivých jazykových problémů a příležitostné jazykové a kulturní exkurzy.

V průběhu letního semestru jsem jako doplnění kursu literárněvědné analýzy na platformě Google Docs otevřel podobné diskusní forum. Dalo to studentům možnost obracet se na mě s dotazy a nápady ohledně seminárních prací, které se začínají psát na konci semestru a odevzdávají před začátkem semestru příštího. Díky Google Docs lze ve virtuálním plénu porovnávat pasáže z připravovaných seminárních prací, přeformulovávat, ujasňovat pravidla citování apod.

Touž platformu jsme s Dagmar Žídkovou-Gunter využili i při překladu titulků k filmům *Jára Cimrman, ležící, spící* (letní semestr 2018) a *Rozpuštěný a vypuštěný* (letní semestr 2019 a s velkou pravděpodobností i příští rok). České titulky, které jsem musel nejdříve z odposlechu přepsat a načasovat, studenti překládali samostatně do němčiny, jejich verze pak byly každý týden předmětem skupinové diskuse a z ní vzešla konečná verze dané repliky. Minulý rok jsme nejdříve pracovali „postaru“ opakovaným přepisováním ve Wordu, posláním e-mailů a tisknutím jednotlivých částí. Google Docs nám umožnil práci značně urychlit a všichni účastníci měli nejaktuálnější verzi titulků neustále k dispozici. Studenti překládali titulky online, mohli okamžitě porovnávat svou verzi s ostatními, konečné znění jsem pak také zapisoval online. Nový systém umožnil částečně eliminovat tisk a pracovat na laptotech a na počítači v seminární místnosti. V letošním roce jsme rovnou využili Google Docs a obešli se zcela bez výtisků na papíře. Titulky k *Cimrmanovi* jsme dokončili a promítli během začátku zimního semestru 2018. Projevil o ně zájem i Národní filmový archiv, touto dobou je už má k dispozici a může je případným zájemcům poskytnout. *Rozpuštěný a vypuštěný* je hotový zatím z poloviny, protože jsme ve srovnání s minulým rokem měli k dispozici jen polovinu času (diskuse nad titulky tentokrát vzhledem k zaneprázdnění studentů probíhaly jen jednou týdně). Máme v úmyslu přeložit film do konce v průběhu příštího letního semestru. I tyto titulky budou nabídnuty Národnímu filmovému archivu.

O práci nad titulky jsem napsal článek do jedenáctého čísla *Krajin češtiny* (https://www.dzs.cz/file/7982/KrajinyCestiny_2019_WEB_dvoustrany.pdf).

V lednu se na Lipské univerzitě opět konal den otevřených dveří a zájemci z řad veřejnosti a především studentů gymnázií se mohli dostavit na standardní lekce se studenty-záčátečníky a aktivně se zapojit do vyučování. Vzhledem k velikosti slavistiky jako oboru a specifikům lipského pracoviště je den otevřených dveří považován za důležitou „reklamu“, která může rozšířit povědomí o možnostech studia slovanské filologie mezi středoškoláky, proto jsem už na podzim nahlásil svou účast a připravil dvě ukázkové lekce tak, aby se návštěvníci nejen podívali, jak vypadá výuka, ale také se sami něco naučili, a zároveň aby ani naši kmenoví studenti nepřišli o vyučování. Lekce dopadly velmi dobře a sklidily pozitivní evaluace.

V letním semestru jsem se znovu ujal organizace pravidelné filmové řady. Vyjednal jsem práva k projekcím s Národním filmovým archivem, navrhl plakáty, studentská rada rozšířila povědomí o promítání, před filmy jsem měl úvodní slovo a po filmech moderoval diskusi.

V březnu se v Lipsku konal tradiční knižní veletrh, tentokrát s Českou republikou jako hlavním hostem. Lipská slavistika byla oslovena Moravskou zemskou knihovnou jako organizátorem české účasti na veletrhu a našim studentům byly nabídnuty brigády v českém stánku na výstavišti a na doprovodných akcích v rámci festivalu *Lipsko čte*. Řada studentů této možnosti využila. Účastnil jsem se koordinačních schůzek, informoval studenty o nutných náležitostech apod. Pro kolegy a studenty z Řezna a Tübingen jsem během veletrhu podnikl prohlídku lipských pamětihodností.

Zapojil jsem se do nově vytvořené komise/pracovní skupiny, která se zabývá změnami v kurikulu magisterského studijního programu Slavistika.

Během letního semestru jsem pracoval na nové verzi zásad vypracování písemných studentských prací, během pravidelných schůzí jsem prezentoval jednotlivé etapy a na konci semestru mohl být hotový materiál předán studentům. Rozpracoval jsem i nového studijního průvodce, v němž budou názorně představeny citační styly, rizika plagiátu apod.

Spolková země Sasko nabízí vysokoškolským učitelům různé možnosti didaktických školení, některá jsou organizována v rámci Lipské univerzity, další jsou v kompetencích jiných institucí (vysokých škol apod.). Ne každý kurz je bezplatný, resp. placený zaměstnavatelem. V uplynulém roce jsem absolvoval dvoudenní školení práce s hlasem.

Samozřejmě se účastním akcí ústavu, přednášek hostujících profesorů (i v roli moderátora), informačních schůzek se stipendisty atd.

Vytvořil jsem nové, modernější, uživatelsky příjemnější a reprezentativnější internetové stránky pro studenty, na nichž jsem původně uveřejňoval učební materiály a domácí úkoly, ale nyní, kdy využívám plně platformu Moodle, na svých stránkách spíše informuji o aktuálních akcích, k dispozici jsou odkazy na lingvistické databáze, seznam mnou spravovaných knih apod.: <http://bohemistika.weebly.com>

IV. Pracovní podmínky, vybavenost pracoviště

Většina výuky probíhá v „původním“ univerzitním areálu v centru města. Uvozovky píše proto, že ze staré univerzitní budovy po 2. světové válce a demolicích roku 1968 zůstal jediný portál. Univerzitní campus má stále víceméně půdorys někdejšího kláštera, v jehož zdech se univerzita po staletí nacházela, ale dnešní budovy pocházejí částečně ze 70. let, částečně z doby popřevratové. V tzv. Seminargebäude jsou k dispozici poměrně spartánsky zařízené učebny, některé vybavené interaktivní tabulí, některé počítačem a projektorem, některé jen s bílou či zelenou tabulí. V Hörsaalgebäude je možné zamluvit místnosti lépe vybavené

technikou, ale s horším komfortem pro studenty. Tam zpravidla probíhá filmová řada. V Augusteu se nacházejí multimediální místnosti, využívané např. při překladových cvičeních. Při přípravě rozvrhu není přese všechnu snahu sekretariátu vždy možné zohlednit všechna přání vyučujícího ohledně vybavenosti učebny, takže průběh a formát výuky je do jisté míry dán rozdíly mezi technickými prostředky, které jsou v přidělené učebně k dispozici. Institut nemá trvale rezervované místnosti, takže není možné zřídit např. „češtinářskou“ učebnu, v níž by visely mapy, fotografie, gramatické přehledy atd.

Samotný institut se nachází ve velkoryse navržené nové budově asi 15-20 minut chůze od centra, v tzv. Hudební čtvrti, naproti univerzitní knihovně. Český lektor sdílí místnost s polskou lektorkou, pracovna je dobře vybavena, každý má k dispozici svůj počítač s rychlým internetem a Windows 10, tiskárnu, knihovnu, v pracovně je i místo pro menší seminární skupinu v počtu 3-4 lidí. V prostorech institutu se nachází i jedna učebna, která se využívá pro různé akce i pro výuku.

Univerzitní knihovna Albertina je umístěna v impozantní stavbě z konce 19. století, byla značně poškozena bombardováním za 2. sv. války, ale v nedávných letech rekonstruována (získala za to i ocenění), a vládne v ní příjemně neformální režim: člověk neprochází vrátnicí, nelegitimuje se, nemusí si odkládat věci, může si vybírat knihy i z „veřejného skladu“ a oddělení slavistiky je snad to nejlépe přístupné vůbec. Před několika lety byla asi polovina knih přestěhována z těsného, odlehlého mezipatra do „veřejného skladu“, a tím se aspoň část slavistického fondu stala bezbariérovým.

Z nutnosti přecházet mezi institutem a Seminargebäude vyplývají různé praktické důsledky: přestávky jsou sice dost dlouhé na to, aby člověk stihl dojít z jedné budovy do druhé, ale není vždy dost dobře možné zdržet se se studenty po vyučování déle než pár minut. Zároveň relativní „odlehlost“ institutu od míst, kde studenti tráví nejvíc času, demotivuje většinu studentů, pokud jde o návštěvnost konzultačních hodin: raději s učiteli mluví o přestávkách v Seminargebäude. Výukové materiály, počítač, přehrávač apod. je nutné přinášet a odnášet, v učebnách nelze nic zamknout. To nejsou stížnosti, jen fakta, se kterými je nutno počítat. Naštěstí si vyučující mohou v seminární budově (zdarma) pronajmout malou skříňku; já v ní mívám zpravidla přehrávač zapůjčený DZS a různé názorné pomůcky pro češtináře-začátečníky. V Seminargebäude se také nacházela mediátéka, v níž bylo možné zásobit se křídami, fixami, půjčit si přehrávač, reproduktory, datový kabel pro připojení vlastního laptopu atd. Od letošního letního semestru však mediátéka nefunguje, technické vybavení se nepůjčuje, pomoc s obsluhou techniky v místnostech se poskytuje po předchozí domluvě a křídly, fixy a houby si vyučující mají kupovat sami.

V areálu jsou rozmístěny počítačové učebny a kopírky. Počítače lze používat se stejnými hesly jako v pracovně, ale soubory jsou uloženy jen v daném počítači, takže např. po přihlášení v počítačovém sále č. 1 se dostanete k určitým souborům, po přihlášení k počítači v pracovně zase k jiným. Obecně v oblasti IT nepanuje v Lipsku jednotný systém: pracovník dostane několik uživatelských jmen (pro svůj počítač, pro Moodle, pro e-mail...), nemá virtuální úložiště dostupné z každého počítače, program pro správu předmětů a zapisování známek Almaweb není propojený s e-mailovým klientem, sdělení rektorátu lze číst jen

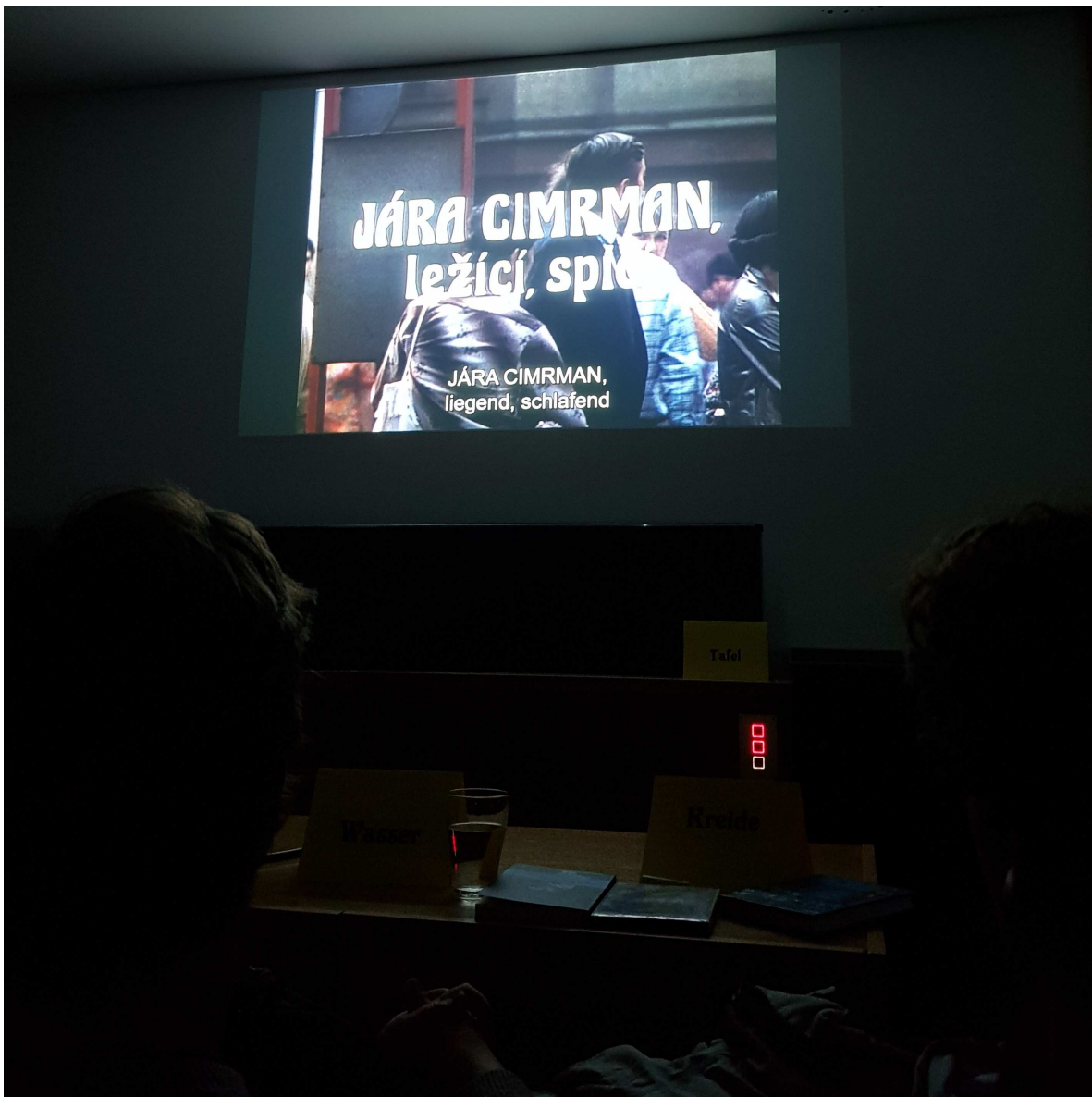
v univerzitní síti atd. Ve všech budovách se lze přihlásit k síti Eduroam, způsob přihlášení se však liší podle operačního systému a koncového zařízení, konkrétně uživatelé iOS a macOS mají před sebou komplikovanější proceduru.

Kopírovat je možné na různých místech, platí stále táž karta, na některé kopírky lze posílat dokumenty přímo z počítače. Papír k tisku je přidělován podle potřeby, na kopírování není stanoven limit. I v průběhu semestru jsem si mohl zamluvit učebny např. pro filmové projekce nebo neoficiální tutorium. Institut ochotně proplácí náklady na tisk plakátů k filmové řadě. Vcelku jsou tedy podmínky k práci velkorysé. Příjemné pro pracovníky i studenty je také umístění obou pracovišť: campus v centru města, institut v krásně zachované Hudební čtvrti plné historizující architektury a zeleně, několik kroků od knihovny.

Především však panuje v Ústavu slavistiky příjemná, kolegiální atmosféra, mohu se kdykoli obrátit na kolegy a nadřízené o pomoc či radu, také studentům se vychází všemožně vstříc. O udržení zahraničního lektorátu je velký zájem.

Lipsko 31. července 2019

Mgr. Ctirad Sedlák

Promítání filmu Jára Cimrman, ležící, spící s titulky našich studentů